

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Весела Методиева Гюрова

член на жури със заповед на Ректора на СУ «Св. Кл. Охридски» РД-38-

198/21.05.2020

и видоизменена заповед РД-38-233/21.05.2020

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в област на висше образование «Педагогически науки»,

професионално направление 1.2. Педагогика,

Предучилищна педагогика на чужд език (английски)

Автор: Хриселпи Хараламбос Гантара

Тема: „РЕГУЛИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ
МЕНИДЖМЪНТ В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР - ДЕТСКА ГРАДИНА/УЧИЛИЩЕ:
ЕФЕКТИ НА ИКОНОМИЧЕСКИ, ФИНАНСОВИ, ИНСТИТУЦИОНАЛНИ И
ПРАВНИ ФАКТОРИ

Научен ръководител: проф. д-р Весела Методиева Гюрова

Със заповед на Ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“ РД 20 -1644/11.11от 2016 г. Хриселпи Хараламбос Гантара е зачислена на основание на чл. 67 от ЗВО и на основание чл. 23, ал.2, т. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и на заемане на академични длъжности в СУ, както и във връзка с решение на ФС на ФНПП от 25.10.2016. Времето на зачисляване в програмата Предучилищна педагогика в редовна платена форма на английски език е 15.11. 2016, а времето на отчисляване е 19.11.2019 с решение на ФС на ФНОИ и Протокол № 9.

Като научен ръководител на докторантката мога да заявя с убеденост, че няма допуснати нарушения в процедурите по време на нейното обучение. Нещо повече - по инициатива на докторантката ФС гласува известна конкретизация на първоначално формулираната тема, видно от формулировките след двоеточието в темата на дисертационния труд. Хриселпи Гантара прояви настойчивост и желание да акцентира върху единния комплекс от фактори, без който не би могъл да се извърши анализът на качеството на управление на образователната институция.

Безспорно това е доказателство за практическия опит, който докторантката придобива след завършването на бакалавърското си образование по бизнес организация и управление в Пирейския университет. Последователно след 2007 година тя завършва две магистърски програми - Магистър по приложно счетоводство и одит в университет в Македония (2013-2015), Магистър по преподаване на науки, информатика и

компютърни науки, математика и механични науки (S.T.E.M. в образованието) в периода 2016-2018.

Освен това от 2007 г. и до днес работи в администрацията на Международен елински университет, което ѝ позволява да опознае механизмите на функционирането на академичните политики за установяването на качеството и във връзка с конкретни институции, посещавани от студенти при подготовката им.

Така естествено **актуалността на тематиката** Хриселпи Гантара обосновава с динамично променящата се политическа, икономическа и социална реалност, със силното влияние на ресурсната зависимост на институциите при постигането на образователен просперитет, с развитието на технологиите, налагащи нова концепция, нови цели и нови модели за тяхното реализиране. Всички те се превръщат в предизвикателства за прогреса на образователните институции, призвани да отговорят на потребностите на обществото и на отделната индивидуалност. В своята мотивировка за избор на темата по посока на управление на качеството тя го обвързва убедително със системата на мониторинг в гръцката образователна система. Според Хриселпи Гантара образователният мениджмънт през 21 век при управлението на институцията е подчинен на **съхранението на многообразието на образователните институции в динамична, конкурентна среда.**

Доказателствата за познаването на проблема от докторантката са категорично представени, както поясних в началото още **от модела за мениджмънт**, формулиран като настойчива прецизност на Гантара с акцента върху комплекса от индикатори за качество.

Още – в използваните 174 литературни източника тя представя различните аспекти на проучването си, както свързани с **финансови и материално ресурсни**, с новите мултимедийни технологии и информационни механизми за управление и публичност, така и с **лидерските умения, дизайна на изграждането на пространството в институцията, научното и административното обслужване и управлението.**

Друг аспект, за моето твърдение по отношение познаването на проблематиката е добре структурираното и аналитично изграждане на изследователския труд в три основни глави като **съотношението между теоретико-концептуалната и експериментално качествена характеристика на докторската дисертация, последвана от доказателствено-синтезна** обосновка за постигането на хипотезите.

Теоретичните основи на регулирането на качеството на управлението на образованието в публичния сектор по отношение на детската градина и училището се

обвързват с основната терминология – дефиниции и изпълнение по регулации на качеството.

Образователният мениджмънт и неговите измерения се проследяват в общото управление на качеството.

Искам да подчертая освен **вътрешната еволюция на качеството на институцията детска градина и училище** и тяхната взаимна връзка по посока на **управление на качеството като единство и специфика на тези представителни институции за регулирането на образованието в публичния сектор**. Това определям също като съвременна и ориентирана към европейската стратегия 2030 характеристика за **институционалните политики за устойчивост и качество на образованието**.

Относно **дизайна на експерименталната програма** и реализирането ѝ в шест фази на експериментална проверка, констатациите ми в становището са също положителни.

Формулираната цел за създаване на експертна програма за оценка и регулиране на качеството на образователния мениджмънт в детска градина и училище е в синхрон с хипотезата и задачите. В качествено и в количествено отношение се подлага на проверка хипотезата, проектирана върху статистическата проверка на алтернативна система от стандартните и унифицирани регламенти за качеството на образователния мениджмънт в детската градина и училището в тяхната взаимна връзка. Тук мога с увереност да твърдя, че **липсват подобни докторски дисертации, посветени на единството на институциите**, които се надграждат в последователните етапи на организация на средното образование с обосновка на взаимната им връзка в план на институционалния мениджмънт:

- теоретичните основи - теоретичните подходи и добрите практики на образователния мениджмънт в публичния сектор – детска градина и училище;
- експериментална програма за алтернатива в регулирането на качеството на образователния мениджмънт в публичния сектор;
- доказателствата за ефективността във функционирането на алтернативната на стандартите система.

Методическата оценка на извършеното изследване включва **адекватно подобрени и систематизирани в шестте фази на изследването система от методи и свързани с тях критерии**:

- наблюдение и предварителен въпросник за родители като преки потребители на образователните услуги, предоставяни от двата етапа в средното образование от образователни институции: детски градини и училища (Приложение 1);
- педагогически експеримент и апробиране на „Експериментална програма за оценка и регулиране на качеството на образователния мениджмънт в детската градина и училището“ (Параграф 2.4.);
- оценка на ефективността на „Експерименталната програма за оценка и регулиране на качеството на образователния мениджмънт в детска градина и училище“ преди и след нейното прилагане за период от една учебна година (виж Приложение 2).

Резултатите са подложени на *статистическа проверка от статистическия пакет* ONE-WAY ANOVA, 20.0, Chi-square, t-тест, измерване на Карра и тестове на Kruskal-Wallis.

Друга положителна констатация за резултатите от изследването в становището е *зависимостта на качеството на институцията от насочеността на субектите*, рефлектираща върху спецификата на постигнатото качество при съобразяването на мениджмънта с тях. Така се вижда, че не предварително стандартизираните и задължителни, а *позитивно оценените от потребителите критерии за качество се поставят в основата на „Експерименталната програма за оценка и регулиране на качеството на образователния мениджмънт в детска градина и училище“*, която се подлага на мониторинг. Ефективността на тази система за качество е подходяща, за детската градина и за училището, като *взаимна връзка на социални, на икономически, на финансови и на правни ефекти, но приложими в гръцката образователна система.*

Обобщава се, че *предварителната оценка на потребностите е ценна за изследване на качеството*, тъй като резултатите от него определят съдържанието на критериите за постигането му. Ефектите, очаквани от контингента участници, които установява докторантката прилага като *фактори за качество* в системата са:

- архитектурното решение на пространствената среда и качеството, материалната база на институцията, на оценката на потребителите за академичните постижения на обучаемите;

- присъствието на родителите като партньори на педагозите в институцията и активни субекти в образователното взаимодействие;
- съвременна ИКТ среда в подкрепа на образованието на подрастващите; социално психологически комфорт като институционална дисциплина;
- допълнителни организационни форми за самостоятелни изяви на подрастващите, особено когато тя се спонсорира от субектите;
- комуникационна култура и обратна връзка семейство-институция; рефлексията на подрастващите при проява на отговорност.

Потвърждавам *формулираните приноси* на докторантката, като искам да поставя акцент върху недостатъчно открития принос от докторантката относно „Експериментална програма за оценка и регулиране на качеството на образователния мениджмънт в детската градина и училището”, която се разработва и доказва статистически чрез представените 73 диаграми и 3 таблици и 2 схеми, а не е изведена подобаващо като формулировка с приносен характер.

Според мен, тя има първо *по-скоро експериментално-приложен характер като система, обединяваща ефектите с различно влияние върху качеството*, а и след това разбира се, практически, тъй като е реализирана в естествени експериментални условия и може да бъде мултиплицирана в мрежата от образователни институции.

Пак във връзка с експериментално-приложните приноси е и *апробираният инструментариум за емпиричните фази на проучването*.

Като препоръка към докторантката имам *тя да детайлизира в своите бъдещи публикации експерименталната система водещите специфики за образователните институции в единната система „детска градина-начално училище“*.

Като изследовател Хриселпи Гантара проявява необходимите за това личностни социални и професионални педагогически качества, свързани с проверка на ефектите на качеството и доказването им като фактори за неговото управление. Публикациите ѝ са свързани с дисертационното изследване и етапно го отразяват. Авторефератът представя съкратено съдържанието на труда.

Заключение: Като представям становището си, обобщено *давам положителната си оценка на дисертационния труд за научната и образователна*

степен „доктор“. Той е насочен към промяна на качеството на образованието в институционален план в системата „детска градина-начално училище“.

Ето защо *в съответствие с положителната оценка* писмено предлагам членовете на научното жури да присъдят тази научна образователна степен „доктор“ на Хриселпи Хараламбос Гантара по направление 1.2. Педагогика - Предучилищна педагогика на чужд език - английски.

23. 07.2020 г.

Член на жури:.....

(проф. д-р Весела Гюрова)